

Over oordelen

Citaat uit het boek Mirdad door Mikhaïl Naimy, uitgekozen door Joke Hofman voor de worship-sharing van de Midden en Zuid Nederlandse Quakergroep.

Schuwt iedere rechterstoel, deelgenoten. Want om een oordeel uit te spreken over iemand of iets moet ge niet alleen de Wet kennen en in overeenstemming met Haar leven, maar dient ge ook de getuigen te horen. Wie wilt ge in enig geval als getuigen horen?

Zult ge misschien de wind ter rechtszitting oproepen? Want de wind is medeplichtig bij alles wat er onder de hemel gebeurt.

Of zult ge de sterren dagvaarden? Want zij zijn bekend met alles wat in de wereld plaatsgrijpt.

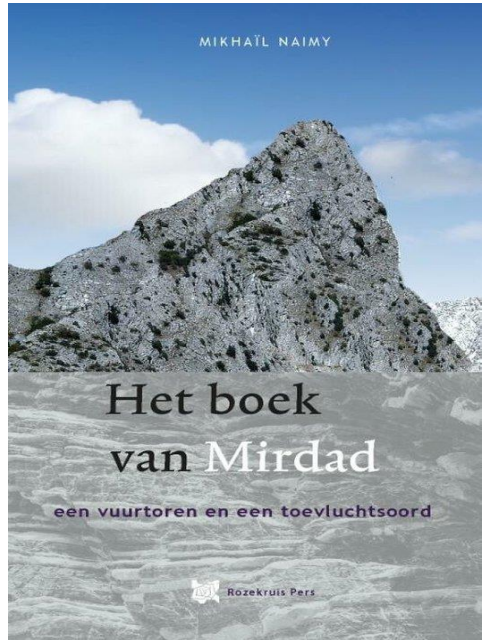
Of wilt ge dagvaardingen uitzenden aan alle doden vanaf Adam tot op deze dag? Want alle doden leven in de levenden!

Om in een gegeven geval een volledige getuigenis te hebben zou de Kosmos moeten getuigen. Wanneer ge de Kosmos ter terechtzitting zoudt kunnen oproepen, zoudt ge geen rechtbank meer nodig hebben. Ge zoudt dan van uw rechterstoelen afkomen en de getuige laten rechten.

Wanneer ge alles weet, zoudt ge niemand oordelen.

Wanneer ge de werelden kondt samenbrengen, zoudt ge zelfs hen die verstrooien niet oordelen. Want ge zoudt weten dat wie verstrooit, daardoor zelf geoordeeld wordt.

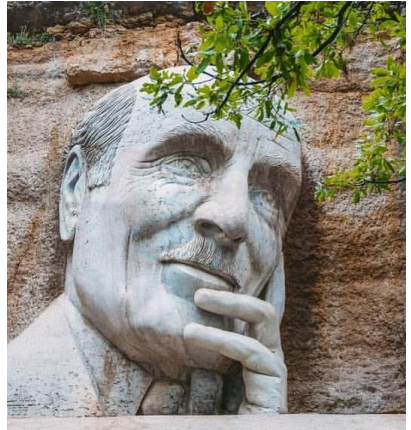
Over- en overbelast is nu de Mens met wat hij zich heeft

opgeladen. Zijn weg is te ruw en te kronkelig. Ieders oordeel is een last te meer, zowel voor de rechter als voor de veroordeelde. Als gij wilt dat uw lasten lichter worden, onthoudt u er dan van enig mens te oordelen. Als ge wenst dat ze vanzelf verdwijnen, ga dan onder en verliest uzelf voor eeuwig in Het Woord. Laat inzicht uw stappen leiden, zo ge wilt dat uw weg recht en glad wordt.

Mijn mond brengt geen oordeel, maar Heilig Inzicht.

Mikhaïl Naimy (Libanon 1889-1988) en zijn vriend Kahlil Gibran (auteur van o.a. De Profeet) richtten in 1916 in New York de Pen Society op, om de klassieke Arabische literatuur in het Westen te verbreiden. De legende die Naimy ons in het boek van Mirdad verhaalt draagt de signatuur van een levende waarheid die het hart weet te raken. De vertelling die handelt over ‘een klooster dat voorheen de Ark werd genoemd’ spoort de lezer – en de mensheid – aan haar hoge geestelijke oorsprong niet te vergeten.

*Mikhaïl Naimy,
relief uitgehouwen in een rots*

Tot in onze eeuw is het zo dat wie leeft en handelt zoals Mirdad het zijn discipelen voorleeft, nog steeds ‘de weg, de waarheid en het leven’ kan vinden. Zo bezien, is de vertelling een boodschap van het Licht en wijst de weg naar dit Licht.

De auteur schreef indertijd aan zijn Engelse uitgever:

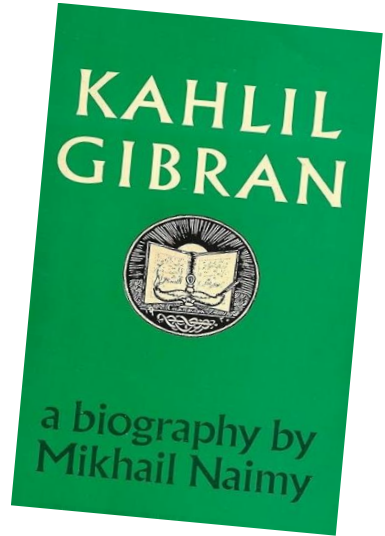
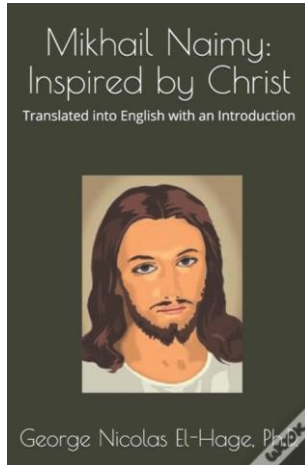
Het boek van Mirdad kijkt duidelijk af van ieder vaststaand dogma, en wel op religieus, filosofisch, politiek en ieder ander gebied. Het belang ervan ligt er juist in dat het wegen toont naar een nieuwe beschouwing van het zijn. Het wil de mensen wakker schudden uit de gevoelloosheid van de vele dogmatische verwarringen, die zo vol haat, strijd en chaos zijn.’

Mikhaïl Naimy schreef dit boek na een jarenlang verblijf in Amerika, aan de voet van de berg Sanneen in Libanon. Het verscheen eerst in het Engels (Beiroet 1948), daarna in het Frans, Duits, Nederlands, Portugees, Spaans, Arabisch, Gujarati, Hindi en vervolgens ook in vele andere talen.

Deze uitgave is de vijfde Nederlandse druk. Het Boek van Mirdad toont Naimy als een van de grote spirituele denkers van de twintigste eeuw.

Liefde is geen deugd. Liefde is een noodzaak, meer dan brood en water, meer dan licht en lucht. Laat niemand zich op zijn liefde beroemen. Adem veeleer liefde in en uit, even onbewust en vrij als u de lucht inademt en weer uitademt. Want de liefde heeft niemand nodig om haar te verheffen. Liefde wil het hart verheffen dat zij zich waardig keurt. Zoek geen beloning voor liefde. Liefde is voldoende beloning voor liefde...

Boeken van Mikhaïl Naimy:

Veroordelen of Waarderen?

Bijdrage van Sytse aan de worship-sharing

Oordelen leidt vaak tot veroordelen van de persoon. Quakers geloven in 'dat van God' in ieder mens. Dat is een heel positief oordeel op het niveau van de persoon, op identiteits niveau. Heb je moeite met iemands gedrag en dus een negatief oordeel over wat iemand doet, breng dan je oordeel terug tot het gedrag van de mens en geef aandacht. Stel vragen, Luister aandachtig om tot meer begrip te komen. Wat is er gebeurd in het gezin van herkomst? Welke omstandigheden hebben op dit gedrag invloed gehad. Begrijp het wereldmodel. Welke informatie krijgt deze persoon? Met name de inwoners van Israël krijgen heel andere informatie dan ik tot mijn beschikking heb. En dan ook: wat is de geschiedenis van de ouders en voorouders. In de tekst wordt zo mooi verwoord dat 'de doden in de levenden doorleven.'

Over oordelen 2

Door Frieda Oudakker

Het lezen van de tekst voor het gesprek vanuit de stilte in Bennekom roept bij mij onmiddellijk een associatie op met een bevrijdende ontspanning die ik graag deel.

Oordelen leerde ik goed in de gereformeerde kerk. Mijn opvoeding was gestoeld op de leer van die kerk van mijn jeugd. Er was maar één ware kerk en dat was de onze. Dus op alle andere was iets aan te merken. Ik begrijp heel goed het gezegde: 'Oordeel niet opdat je niet geoordeeld worde', want ik ging ervanuit dat alle andere gelovigen dat deden – dus ook zó naar mij keken! Ik was immers 'in zonde ontvangen en geboren, niet in staat tot enig goeds, maar geneigd tot alle kwaad'. Dat leerde ik op de catechisatie. Ik herinner mij een laatste poging om daar onderuit te komen toen ik tegen de dominee zei: "Maar we hebben toch ons geweten!". "Dat is ook zondig", zei hij gedecideerd. En ik herinner mij het machteloze gevoel inherent slecht te zijn als mens - de laatste poot werd onder mijn stoel vandaan gezaagd.

De associatie met bevrijdend ontstond jaren later, toen ik ontdekte dat het een volstrekt logische, gewone en onvermijdelijke menselijke reactie is om alles wat op ons pad komt een plekje te geven in een soort 'bibliotheek' in ons hoofd. Dat heet geen oordelen. Zo léren we. We klusteren kennis - dit hoort hierbij, dit daar. Het één spreekt ons aan, het andere weten we nog niet precies en tegen het derde zegt het van binnen volmondig NEE. Dus hoezo: oordelen en zondig? Een gewone neutrale menselijke reactie.

Pas toen ontstond de ruimte in mij om te verkennen hoe ik mij erover voelde en daarover na te denken. Waarom wilde ik het ene persé niet? Waarom maakte het andere mij blij? Waardoor voel ik mij bij de ene mens op mijn gemak en gaan mijn haren overeind staan van iemand anders? Hoe voelt dat? Het ge-'oordeel' werd heel wat genuanceerder, want het hing van allerlei omstandigheden en mijn kennis van die mensen af.

Natuurlijk zijn er duidelijke grenzen. Anderen benadelen, pijn doen, en erger. Mijn mening daarover kan ik nu gewoon uiten. Maar wel graag zo veel mogelijk in liefde. Daarvoor heb ik geen stok achter de deur nodig van een religie. Het véelt veel fijner om in verbinding met de ander te zijn en te begrijpen waar onprettig gedrag vandaan kan komen.

Over oordelen 3

'Quakers en ik' van 18 januari 2024. Door Marlies Tjallingii

Zie voor de tekst op blz.14 in deze Vriendenkring:

Er zijn 11 mensen via zoom bij elkaar. Uit allerlei streken van Nederland (en één daarbuiten), van mensen die 40 jaar Quaker zijn tot mensen die voor het eerst bij een Quakerbijeenkomst zijn. We hebben een oude, zware tekst* gelezen over 'niet oordelen'. Zoals vaker bij inhoudelijk goede gesprekken, lopen ook in dit gesprek uit de stilte psychologische, sociologische en spirituele invalshoeken door elkaar.

Wat wordt er aan het eind gezegd?

'Fijn om dit met jullie te beleven, de inhoud, de aandacht, de concentratie. Dankjewel, het is fijn om zo samen te zijn.' 'Wat goed om de enorme diversiteit hier te horen en te zien hoe het elkaar aanvult.' 'Hoewel ik veel mensen niet ken heb ik een gevoel van verbondenheid.' 'Dankjewel, dit geef mij een nieuwe manier om naar mijn eigen oordelen te kijken. Ik ga de komende tijd nadenken over hoe ik dit in mijn eigen leven vorm geef.' 'Het gaat in feite ook om over jezelf beoordelen, en over dat je eigen zonden vergeven zijn.' 'Je blijft een kind van God.' 'Hoe moeilijk het ook is, als ik liefheb oordeel ik niet.' 'Een aantal uitspraken die daarvóór zijn gepasseerd (in ongeveer (!) deze bewoordingen): Ik oordeel 100x per dag, ik maan mezelf dat niet te doen maar ik doe het toch, 100, nee 200x per dag.' 'We zijn mensen, dus we oordelen. Het is ook nodig om te overleven. Er is niks mis mee. Het gaat erom hoe je daarmee omgaat.' 'Oordelen is normaal, VERoordelen is niet oké.' 'Het was voor mij een bevrijding te leren dat een nieuwe ervaring altijd gekoppeld wordt aan eerdere ervaringen om ze een plaats te kunnen geven; het is dus normaal dat daarbij een oordeel volgt. Maar...mijn oordelen en veroordelingen zeggen meer over mij dan over wat de ander doet of zegt.' 'Niet oordelen is niet te doen. Maar het is wel van belang te weten dat je nooit alles weet en dus fout kan zitten. Dat heb ik ervaren in de relatie met mijn moeder.' 'Mensen hebben zichzelf niet gemaakt' is een uitgangspunt voor mij. De tekst deed mij ook denken aan Jezus en de overspelige vrouw. En de geweldige manier waarop hij zich niet liet verleiden tot een oordeel. Nu zou je de overspelige vrouw misschien moeten vervangen door een drugsdealer.' 'Ik heb een manier gevonden om ermee om te gaan. Ik ga mezelf geen schuldgevoel aanpraten of ertegen vechten. Ik zorg ervoor dat ik in een gesprek of wat dan ook HERKEN dat ik aan het oordelen ben, en dan kan je het makkelijker loslaten.' 'Ik ben al een lange tijd bezig met Gewelddoos Communiceren. Ik heb geleerd om dingen uit elkaar te halen; je hebt de werkelijkheid en dat wat ik denk over de werkelijkheid. Me daarvan bewust zijn is heel belangrijk.'

‘Als ik iemand iets zie doen is mijn reactie altijd ‘waarom doet iemand dat nu zó?’. Als je goed kijkt, vind je altijd een reden en dat verandert je gedachtegang.’ ‘Ik denk aan een citaat van moeder Theresa ‘if you judge someone, you have no time to love him’. Oordelen is een obstakel om lief te hebben. Ik moet ook denken aan Jezus die tegen de verlamde zegt ‘je zonden zijn vergeven. Pak je bed op en ga naar huis’. Misschien wist Jezus dat deze man zichzelf te hard beoordeelde en heeft hij hem uit dat patroon gehaald.’ ‘De overweging om niet te oordelen komt uit de religieuze hoek. Maar je ziet het ook bij beroepen in de Geestelijke Gezondheidszorg; niet oordelen maar werken aan herstel, aan genezing. We leven in een gebroken wereld en oordeel is een obstakel.’ ‘Je kan ook positieve oordelen hebben! Moeten we die vermijden? Denk het niet. Hoewel die net zo subjectief zijn natuurlijk.’ Het verhaal van de Chinese boer met zijn paard en zoon*. Dat verhaal laat zien dat oordelen over de toekomst er dus net zo naast kunnen zitten als de oordelen over het heden en verleden.

De tekst spreekt over getuigen aanhalen zoals de wind, de sterren, de doden, de kosmos. Dat wijst op het grotere perspectief. Zij kijken van een afstand. Ik ben een geliefd kind van God, al voldoe ik niet altijd aan waar ik aan zou moeten voldoen.

**In China woonde een oude, wijze boer en alles wat hij bezat was zijn huis, zijn zoon en zijn paard. Zijn zoon en zijn paard waren dan ook erg belangrijk voor zijn levensonderhoud.*

Op een dag brak zijn paard door een omheining en loopt weg.

De buurman van de boer komt langs en zegt: “Ik vind het zo erg voor je dat je paard is weggelopen.” Waarop de boer zegt: “Wie weet wat goed of slecht is?”.

De buurman is in de war omdat dit duidelijk verschrikkelijk is. Het paard was het meest waardevolle dat de boer bezat.

Maar het paard komt de volgende dag terug en hij brengt 12 wilde paarden mee.

De buurman komt terug om het te vieren: “Gefeliciteerd met je geweldige fortuin!”

En de boer antwoordt opnieuw: “Wie weet wat goed of slecht is?”.

En de volgende dag temt de zoon van de boer een van de wilde paarden en hij wordt geworpen en breekt zijn been. Opnieuw komt de buurman terug: “Het spijt me van je zoon.” En weer zegt de boer: “Wie weet wat goed of slecht is?”

De volgende dag komt het leger naar het dorp van de boer om alle jonge mannen op te halen, om te gaan vechten in de oorlog. De zoon van de boer hoeft niet mee omdat hij gewond is.

En dit verhaal kan zo doorgaan. Goed, slecht, wie weet?

